

Kela|Fpa

LAKU-perhekuntoutus 1.4.2024 alkaen

Koulutusmateriaali palveluntuottajille. Julkaistu 1.2.2024.

Kuntoutuspalvelujen ryhmä, Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö

Sisältö

- [Kuntoutuksen tavoitteet](#)
- [Asiakkaan ohjautuminen kuntoutukseen](#)
- [Kuntoutuksen kohderyhmä](#)
- [Kuntoutuksen rakenne](#)
- [Kuntoutuksen alussa](#)
- [Kuntoutuksen toteuttaminen](#)
- [Etäkuntoutus](#)
- [Omakuntoutus](#)
- [Kuntoutuksen jälkeen](#)
- [Moniammatillinen työryhmä](#)
- [Kuntoutuksessa käytetyt tilat](#)
- [Palvelukuvauksen Yleinen osa](#)
- [Asiakkaan valintaa ohjaavat tekijät](#)
- [Kuntoutuksen korvaukset](#)
- [Kuntoutusraha](#)
- [Kuntoutuskustannusten laskutus](#)
- [Kelan yhteystiedot](#)

Kela|Fpa[®]

Kuntoutuksen tavoitteet

LAKU-perhekuntoutuksen tarkoitus ja tavoitteet

- Kuntoutuksen tavoitteena on, että perhe saa lapsen tai nuoren kasvuun ja kehitykseen liittyvää tietoa ja konkreettisia ohjeita siihen, miten helpottaa perheen arjen sujumista ja selviytymistä haastavista tilanteista
- koulu saa konkreettisia ja toimivia keinoja, joiden avulla lasta tai nuorta voi tukea koulun arjessa sekä hänen toimiessaan kavereiden kanssa.
- Asiakasperhe asettaa omat yksilölliset tavoitteensa kuntoutusjaksolle ja tavoitteita tarkennetaan kuntoutuksen alkaessa.

Kela|Fpa[®]

Asiakkaan ohjautuminen kuntoutukseen

Asiakkaan ohjautuminen LAKU-perhekuntoutukseen

- Asiakas keskusteleee kuntoutuksesta hoitavan tahon kanssa, joka tekee tarvittaessa kuntoutussuosituksen
- Asiakasperhe valitsee itselleen sopivimman palveluntuottajan sen hyvinvointialueen (Helsinki tai Ahvenanmaa) hyväksytyistä palveluntuottajista, jossa lapsi/nuori asuu.
- Asiakas täyttää ja lähettää harkinnanvaraisen kuntoutuksen hakemuslomakkeen KU 132 Kelaan päätöksentekoa varten
 - Lääkärinlausunto-B tai muut vastaavat tiedot sisältävä lääketieteellinen selvitys, josta ilmenee sairaus, suositeltu kuntoutus ja sen tavoitteet.
- Palveluntuottaja on yhteydessä asiakkaaseen 2 viikon kuluessa päätöksen saapumisesta
 - ensimmäinen yhteydenotto toteutetaan puhelimella tai kuvapuhelulla
 - yhteydenotossa asiakas saa tietoa kuntoutuksen aikatauluista sekä kuntoutuksen toteuttajasta.

Kela|Fpa[®]

Kuntoutuksen kohderyhmä

LAKU-perhekuntoutuksen kohderyhmä

- LAKU-perhekuntoutuksen asiakas on perhe, jossa on **7–15-vuotias lapsi/ nuori**, jolla on todettu asianmukaisen diagnostisen arvion perusteella jokin seuraavista **neuropsykiatrisista häiriöistä**
 - ADHD/ADD
 - autismikirjon häiriö, ilman kognitiivisen kehityksen häiriötä
 - Touretten oireyhtymä/pitkäaikaiset tic-oireet.
- Lisäksi asiakkaalla on toimintakykyä heikentäviä oireita, kuten vaikeuksia sosiaalisessa vuorovaikutuksessa ja/tai oman toiminnanohjauksessa, joihin kuntoutuksella pystytään vaikuttamaan
- Asiakkaalla voi olla samanaikaisia käytös- ja tunne-elämän oireita, joiden hoito toteutuu terveydenhuollossa
- Asiakkaalle tulee olla toteutunut riittävä terveydenhuollon alkuvaiheen hoito, sisältäen psykoedukaatio ja perhearvio

LAKU-perhekuntoutus ei sovellu

- jos lapsen/nuoren terveydentilan selvittelyt ovat kesken, eikä kuntoutuksen tarvetta ja tarkoituksenmukaisuutta ole vielä mahdollista arvioida
- jos perheessä on kriisi kuten esimerkiksi muuttuva perhetilanne, (esim. vanhempien vaikea ero, lapsen sijoitus kodin ulkopuolelle) tai vanhemman/huoltajan psyykinen vointi estää kuntoutukseen osallistumisen
- jos kuntoutuksen tarve on ensisijaisesti muu kuin lapsen/nuoren neuropsykiatrisen häiriön aiheuttamat arjen haasteet, joihin LAKU-perhekuntoutuksella ei voida vaikuttaa
- jos lapsella/nuorella on akuutti psykiatrisen hoidon tarve
- jos lapsella/nuorella on huomattavia vaikeuksia selviytyä arjen toimissa ja osallistua niihin.

Kela|Fpa[®]

Kuntoutuksen rakenne

LAKU-perhekuntoutuksen rakenne

- Kuntoutuksen kokonaiskesto on 1,5 vuotta.
- Asiakkaan kuntoutuspäätös on voimassa 18 kuukautta päätöspäivästä lukien. Kuntoutuksen sisällön kaikki osa-alueet toteutetaan asiakkaan kuntoutuspäätöksen voimassaoloaikana.
- Kuntoutuksen kokonaiskeston laskeminen alkaa siitä, kun asiakas on saanut kuntoutuspäätöksen ja loppuu siihen, kun asiakkaan viimeinen seurantayhteydenotto on tehty.

Kela|Fpa[®]

Kuntoutuksen alussa

Ennen kuntoutuksen aloittamista

- Palveluntuottaja on yhteydessä asiakkaaseen kahden viikon kuluessa myönteisen kuntoutuspäätöksen saapumisesta
- Etäyhteydenotossa mm.
 - informoidaan asiakasta kuntoutuksen toteutuksesta, kuten ryhmätapaamisista
 - asiakkaalla on mahdollisuus esittää kysymyksiä kuntoutuksesta
 - tuetaan asiakasta kuntoutustavoitteiden asettamisessa
 - varmistutaan kuntoutuksen soveltuvuudesta ja oikea-aikaisuudesta sekä asiakkaan mahdollisista erityistarpeista
- Tärkeää on saada tietoa asiakkaan motivaatiosta kuntoutusta kohtaan ja antaa realistinen kuva kuntoutuksen toteutuksesta ja eri osa-alueista
- Ensimmäisten tapaamisten aikana varmistutaan asiakkaan kuntoutusmotivaation lisäksi kuntoutuksen tarkoituksenmukaisuudesta ja oikea-aikaisuudesta, ja että kuntoutus vastaa asiakkaan tarpeisiin

Mitä tehdä jos kuntoutus ei sovellukaan asiakkaalle

- Perheen tilanne tai väärä kuntoutuksen ajankohta voivat estää tehokkaan kuntoutuksen toteutumisen
- Kuntoutuksen voi lopettaa ensimmäisten tapaamisten jälkeen
 - jos kuntoutus ei ole asiakkaalle oikea-aikainen tai tarkoituksenmukainen
 - jos asiakasperhe kokee, ettei kuntoutus vastaa hänen tarpeitaan
- Kuntoutuksen keskeytyessä laadi asiakkaalle kuntoutuspalaute, kts. lisätietoa palvelukuvauksen yleisessä osassa
- Asiakasperhe on velvollinen ilmoittamaan viipymättä Kelaan jos hän ei voi aloittaa myönnettyä kuntoutusta tai se keskeytyy. Kela välittää kyseisen tiedon palveluntuottajalle.

Kela|Fpa[®]

Kuntoutuksen toteuttaminen

LAKU-perhekuntoutuksen sisältö 1/2

- Yhteydenotto (1)
 - 1 Yhteydenotto puhelimitse tai reaaliaikaisena kuvapuheluna, kesto n. 30 minuuttia
- Perheen tapaamiset (17)
 - Enintään 17 yksilöllistä tapaamista asiakkaan, läheisten ja tarvittavien arjen toimijoiden kanssa
 - Tapaamisten kesto 60 minuuttia tai 90 minuuttia
 - tapaamiset voi toteutua perheen arjen ympäristöissä, palveluntuottajan toimipisteessä tai kuvapuheluna.
- 4-6 verkostotapaamista asiakasperheen sekä lapsen tai nuoren hoitotahon, koulun ja/tai arjen toimijoiden kanssa
 - Verkostotapaamisten kesto on 90 minuuttia/tapaaminen.
 - Verkostotapaamiset voit toteutua kasvokkain tai kuvapuheluna.

LAKU-perhekuntoutuksen sisältö 2/2

- Ryhmätapaamiset lapsille/nuorille (5)
 - Ryhmän koko 2-6 asiakasta
 - Tapaamisten kesto keskimäärin 60 minuuttia
 - Ryhmätapaamiset voi toteuttaa kasvokkain tai ryhmäkuvapuheluna.
- Läheisten ryhmätapaamiset (5)
 - Ryhmän koko 2-8 läheistä
 - Kesto keskimäärin 90 minuuttia
 - Ryhmätapaamiset voi toteuttaa kasvokkain tai ryhmäkuvapuheluna.
- Seurantatapaamiset (2)
 - Toteutus kuntoutuksen päättymisestä
 - Tapaamisten kesto 60 minuuttia
 - Seurantatapaamiset voi toteuttaa kasvokkain tai kuvapuheluna.

Perheen tapaamisten tavoitteet

- Tapaamisten tavoite on, että
 - asiakasperhe oppii ymmärtämään lapsen/nuoren oireita ja käyttäytymistä sekä suhtautumaan tilanteisiin rakentavasti asianmukaisia käyttäytymisen ohjaamisen keinoja käyttäen
 - asiakasperhe ottaa käyttöön itselleen sopivia arjen sujuvuutta parantavia keinoja
 - asiakasperhe oppii keinoja vahvistaa vuorovaikutus- ja tunnetaitoja
 - asiakasperheen omakuntoutus varmistetaan tapaamisten välillä välitehtävien avulla
 - kuntoutuksen päätösvaiheessa asiakasperheen kanssa sovitaan mm. keskeisistä kuntoutuspalautteeseen kirjattavista asioista.
- **Välitehtävät**
 - Suunnittele asiakasperheen kanssa yhdessä erilaisia omakuntoutusta tukevia välitehtäviä toteutettaviksi tapaamisten välisinä aikoina. Välitehtävien tavoitteena on tukea asiakasperhettä muokkaamaan omia toimintatapojaan ja sitoutumaan kuntoutumiseen, sekä auttaa perhettä toteuttamaan omakuntoutusta arjessaan.

Verkostotapaamisten tavoitteet

- Verkostotapaamisten tavoite on, että
 - kodin ja koulun välinen yhteistyö on toimivaa sekä lapsen/nuoren toimintaa ja osallistumista aidosti tukevaa
 - asiakasperhe ja eri toimijat saavat varmuuden, että kaikkien näkökulmat tulee huomioitua
 - asiakasperhe tietää eri toimijat ja heidän vastuunsa kuntoutuksessa sekä yhteistoiminnan päämäärät ja tavoitteet
 - kuntoutuksen yhteisiä tavoitteita ja niiden toteutumista arvioidaan kuntoutuksen aikana
 - asiakasperhe löytää ammattihenkilöiden tukemana konkreettisia keinoja omakuntoutukseen ja arjen sujuvoittamiseen
 - asiakasperheellä on tiedossa ne arjen toimijat, joihin he voivat olla tarvittaessa yhteydessä.
 - kuntoutuksen päätösvaiheessa asiakasperheen ja tarvittavien toimijoiden kanssa sovitaan tarvittaessa kuntoutumisen jatkosuunnitelma

Lasten/ nuorten ryhmätapaamisten tavoitteet

- Ryhmätapaamisten tavoitteina on, että lapsi/nuori
 - saa tietoa neuropsykiatrisista oireista ja niiden merkityksestä hänen ja läheistensä elämään sekä keinoja selviytyä neuropsykiatristen oireiden kanssa
 - saa harjoitteiden avulla vahvistusta itsetuntemukselle ja positiiviselle minäkuvalle
 - harjoittelee vuorovaikutustaitoja ja tunnesäätelyä
 - voi jakaa omia arjen kokemuksiaan ja saa vertaistukea
 - saa harjoitusta kuuntelemiseen, keskusteluun, palautteen antamiseen ja vastaanottamiseen sekä tarkkaavuuteen.

Läheisten aikuisten ryhmätapaamisten tavoitteet

- Ryhmätapaamisten tavoitteina on, että läheiset aikuiset
 - saavat tietoa neuropsykiatrisista oireista ja niiden merkityksestä lapsen/nuoren ja läheisten elämään
 - saavat tietoa selviytymiskeinoista ja niiden käytöstä sekä tietolähteistä
 - asiakasperhe saa vuorovaikutuksessa muiden perheiden kanssa jakaa elämäntilanteeseensa liittyviä kokemuksia, tietoja ja neuvoja
 - saavat vertaistukea sekä ohjausta ja tietoa paikallisista tukiverkostoista.

Kela|Fpa[®]

Etäkuntoutus

Etäkuntoutus

- Tapaamisia sekä verkostotapaamisia voidaan toteuttaa etäkuntoutuksena asiakkaan ja hänen läheisensä arjessa asiakkaan tilanteen niin mahdollistaessa.
- Etäkuntoutus toteutetaan reaaliaikaisina kuvapuheluin.
- Ryhmätapaamiset on mahdollista toteuttaa ryhmäkuvapuheluna.
 - Lisätietoa lasten ryhmäkuvapuhelun toteuttamisesta palvelukohtaisesta palvelukuvauksesta

Kela|Fpa[®]

Omakuntoutus

Omakuntoutus

- Omakuntoutus on asiakkaan omatoimisesti toteuttamaa harjoittelua ja toimintaa, joka on
 - asiakkaan ja ammattilaisen yhdessä suunnittelemaa ja ammattilaisen seuraamaa
 - yksilölliseen kuntoutumistarpeeseen soveltuvaa ja näyttöön perustuvaa.
- Omakuntoutus on uusi tapa hahmottaa asiakkaan aktiivisuutta ja osallistumista edistävää toimintaa kuntoutuksessa.
- Kelan kuntoutuksessa on useita toimintatapoja, jotka ovat omakuntoutusta, kuten kotiharjoittelu ja välitehtävät.
- Omakuntoutus voi edistää kuntoutuksen tuloksellisuutta sekä asiakkaan itseohjautuvuutta ja sitoutumista kuntoutukseen.
- Omakuntoutusta tutkitaan Kelassa vuosina 2023–2024 ja samalla laaditaan opas omakuntoutuksen toteuttamiseen syksyllä 2024.
- [Lue lisää omakuntoutuksesta](#)

Kela|Fpa[®]

Kuntoutuksen jälkeen

Kuntoutuspalaute

- Kuntoutuspalaute:
 - Laadi kuntoutuspalaute asiakkaan viimeisen tapaamisen jälkeen.
 - Laadi palaute myös, jos kuntoutus keskeytyy
 - Toimita palaute em. toimijoille viimeistään 2 viikon kuluessa siitä ajankohdasta laskien, kun viimeisin asiakas- tai ryhmätapaaminen on päättynyt
- Lisätietoa kuntoutuspalautteesta Yleisessä osassa

Kela|Fpa[®]

Moniammatillinen työryhmä

Moniammatillinen työryhmä

- Moniammatilliseen tiimiin kuuluvat seuraavat 4 ammattihenkilöä:
 - erikoislääkäri ja 3 pakollista ammattihenkilöä
- 3 pakollista ammattihenkilöä valitaan seuraavista ammattihenkilöistä:
 - neuropsykologi **tai** psykologi
 - sosiaalityöntekijä **tai** sosionomi (AMK) **tai** kuntoutuksen ohjaaja (AMK)
 - toimintaterapeutti (AMK)
 - sairaanhoitaja (AMK)
 - jonka tutkintoon on sisältänyt suuntautumisvaihtoehtona psykiatrinen hoitotyö tai mielenterveys- ja päihdehoitotyö tai jolla on tutkinnon jälkeen suoritettuna jokin mielenterveyshoitotyön vähintään 30 op kestoinen täydennyskoulutus tai jolla on tutkinnon jälkeen suoritettuna erikoistumiskoulutus psykiatria.

Huomioitavaa Moniammatillisesta tiimistä

- Palveluntuottajalla on oltava kaikki em. pakolliset ammattihenkilöt käyttävissään.
- **Vähintään 1:llä** perheen kuntoutukseen osallistuvista moniammatillisen tiimin ammattihenkilöistä on oltava Valviran hyväksymä psykoterapeutti- tai perheterapeuttikoulutus.

Kela|Fpa[®]

Kuntoutuksessa käytetyt tilat

Tilat

- Kuntoutus toteutuu perheen arjen ympäristöissä tai
- palveluntuottajan **toimipisteessä**.
 - Tämä toimipiste on avo-, laitos-, tai muu toimintayksikkö, jonka palveluntuottaja on rekisteröinyt.
- Palveluntuottajalla voi olla käytössään kuntoutuspalvelussa edellä mainitun toimipisteen lisäksi **myös** muu/erillinen ryhmätyötila tai tiloja (esim. toisella paikkakunnalla), jos se on sijainniltaan lähempänä ryhmään osallistuvia asiakkaita.

Kela|Fpa[®]

**Palvelukuvauksen yleinen osa/LAKU-
perhekuntoutus**

Palvelukuvauksen yleinen osa 1/2

- Kelan kuntoutuksen palvelukuvaus sisältää 2 osaa
 - kuntoutuspalvelun osa
 - yleinen osa
- Osat täydentävät toisiaan ja niitä molempia sovelletaan samanaikaisesti Kelan järjestämän kuntoutuksen toteuttamisessa
- Kuntoutuspalvelun osa on **ensisijainen** yleiseen osaan nähden
- Mahdollisten tarkennusten osalta palveluntuottaja noudattaa **kuntoutuspalvelun osan mukaista menettelyä**
- Kuntoutuksen palvelukuvaukset sitovat palveluntuottajaa osana Kelan ja palveluntuottajan välistä sopimusta

Palvelukuvauksen yleinen osa 2/2

- **Palvelukuvauksen yleisessä osassa on tietoa mm.**
 - Kuntoutuksen toteutukseen liittyvää yleistä tietoa ja tietoa etäkuntoutuksen toteuttamisesta
 - Kuntoutuspalautteen sisällöstä ja sen laatimisesta
 - Henkilöstömuutoksista ja henkilöstön sijaisuuksista sopimuskauden aikana
 - Vieraan kielen ja toisten kotimaisten kielten tulkkauksesta kuntoutukseen liittyen
 - Kuntoutuksen toteuttamisessa käytettävät tiloista
 - Palveluntuottajan laatutyöstä, toiminnan seurannasta ja tarvittavista luvista sekä vakuutuksista
 - Asiakkaan toimintakyvyn arvioinnista
 - Asiakasturvallisuuteen liittyvistä asioista
 - Kuntoutuskustannusten laskutuksesta ja maksamisesta
 - Dokumentaatiosta ja kuntoutuksen toteutukseen liittyvästä kirjaamisesta
 - Asiakkaan henkilötietojen käsittelystä ja säilytyksestä
 - Auditoinnista
- **Lisäksi yleisessä osassa on**
 - Kuntoutuksessa käytettävä sanasto
 - Liite ammatti- ja tehtävänimikkeistä

Nostoja yleisestä osasta 1/3

- Uusi asiakas
 - On asiakas, jonka kuntoutuspäätös on myönnetty ko. kalenterivuoden aikana
 - Edellisenä kalenterivuonna myönnetyn kuntoutuspäätöksen saanut asiakas **ei ole** uusi asiakas, vaikka asiakkaan kuntoutuksen toteuttaminen alkaisi tai jatkuisi kuluvan kalenterivuoden aikana
- Palveluntuottajalla on oltava asiakasta ja kuntoutukseen osallistuvaa läheistä varten seuraava vakuutusturva:
 - **Toiminnan vastuuvakuutus**, joka kattaa kuntoutusohjelman
 - **Potilasvakuutus**, jos kuntoutusta toteuttaa terveydenhuollon ammattihenkilö, joka antaa terveyden- ja sairaanhoitoa
 - **Ryhmämuotoinen tapaturmavakuutus**, joka kattaa kuntoutuksen, siihen sisältyvien matkojen aikana tapahtuneet henkilövahingot

Nostoja yleisestä osasta 2/3

Kuntoutuspalaute

- Laadi kuntoutuspalaute asiakkaan viimeisen tapaamisen jälkeen ja toimita postilla Kelaan
- Toimita palaute viimeistään 2 viikon kuluessa siitä ajankohdasta laskien, kun asiakkaan viimeinen tapaaminen on päättynyt

Huomioitavaa: Palautteen on oltava Kelassa perillä annetun määräajan sisällä

- Liitteet
 - Omat tavoitteeni –lomake
 - muut mahdolliset liitteet

Nostoja yleisestä osasta 3/3

Lyhyt kuntoutuspalaute

- Laadi lyhyt kuntoutuspalaute, jos kuntoutus keskeytyy tai toteutuu useassa jaksossa ja **tarvitaan kirjallinen dokumentti** esim. kuntoutukseen osallistumisesta ja sen edistymisestä
- Toimita Kelaan, jos asiakkaan kuntoutus on keskeytynyt ja muussa tapauksessa toimita se Kelaan vain tarvittaessa.
- Ei sisällä liitteitä

Kela|Fpa[®]

Asiakkaan valintaa ohjaavat tekijät

Asiakkaan valintaa ohjaavat tekijät palveluntuottajahaussa

- Kela näyttää [palveluntuottajahaussa](#) palveluntuottajasta tietoja, jotka voivat vaikuttaa siihen, minkä palveluntuottajan asiakas haluaa itselleen valita
- Palveluntuottaja vie ja päivittää tietoja rekisteröitymisjärjestelmässä
- Asiakkaan valintaa ohjaavat tiedot on suunniteltu palvelukohtaisesti
- LAKU-perhekuntoutuksen osalta palveluntuottajahaussa näytetään
 - Jonotusaika
 - Palveluntuottajan kokemus kuntoutuksen toteuttamisesta palvelun kohderyhmälle
 - Palveluntuottajan mahdollisuus toteuttaa tapaamisia ilta-aikaan
 - Erikoislääkärin erikoistumisala
 - Onko palveluntuottajalla käytettävissä psykologi vai neuropsykologi
 - Tietoa moniammatillisen tiimin erityisosaamisesta

Asiakkaan valintaa ohjaavat tekijät: Jonotusaika

- Palveluntuottaja ilmoittaa ja päivittää rekisteröitymisjärjestelmässä oman jonotusaikatilanteensa. Jonotusaika kuvaa sitä, kuinka pian missä ajassa kuntoutuspäätöksen saapumisen jälkeen palveluntuottaja voi aloittaa uuden asiakkaan kuntoutuksen.
 - Palveluntuottajan tulee huomioida, että kuntoutus on toteutettava kuntoutuspäätöksen voimassaoloaikana.
- Jonotusaikavaihtoehdot
 - Alle 1 kuukautta
 - 1-3 kuukautta
 - Yli 3 kuukautta

Asiakkaan valintaa ohjaavat tekijät: Palveluntuottajan kokemus kuntoutuksen toteuttamisesta

- Palveluntuottaja ilmoittaa ja päivittää rekisteröitymisjärjestelmässä kuinka pitkä kokemus palveluntuottajalla on 5–15 -vuotiaiden lasten ja/tai nuorten neuropsykiatrisen häiriön moniammatillisen moniammatillisen kuntoutuksen toteuttamisesta viimeisen 6 vuoden aikana
- Kokemusvaihtoehdot
 - kokemusta alle 2 vuotta
 - kokemusta yli 2 vuotta
 - ei aiempaa kokemusta

Asiakkaan valintaa ohjaavat tekijät: Tapaamiset ilta-aikaan

- Palveluntuottaja ilmoittaa ja päivittää rekisteröitymisjärjestelmässä mahdollisuutensa toteuttaa perheiden tapaamisia myös iltaisin klo 16-18 välillä.
 - Jotta palveluntuottaja voi valita kyllä, tulee pystyä toteuttamaan vähintään 3 tapaamisaikaa viikoittain klo 16-18 välillä
- Vastausvaihtoehdot
 - Kyllä
 - Ei

Asiakkaan valintaa ohjaavat tekijät: Erikoislääkärin erikoistumisala

- Palveluntuottaja ilmoittaa ja päivittää rekisteröitymisjärjestelmässä käytettävissään olevan erikoislääkärin erikoistumisalan
 - Jos palveluntuottajalla on useampi lääkäri käytettävissä, valikosta voi valita useita vaihtoehtoja
- Erikoislääkärin erikoistumisalat
 - Lastenpsykiatria
 - Nuorisopsykiatria
 - Lastenneurologia
 - Lastentaudit

Asiakkaan valintaa ohjaavat tekijät: Psykologi vai neuropsykologi

- Palveluntuottaja ilmoittaa ja päivittää rekisteröitymisjärjestelmässä onko palveluntuottajalla käytettävissä psykologi vai neuropsykologi
 - Jos palveluntuottajalla on käytettävissä molemmat, voi molemmat valita
- Vaihtoehdot
 - Psykologi
 - Neuropsykologi

Asiakkaan valintaa ohjaavat tekijät: Moniammatillisen tiimin erityisosaaminen

- Palveluntuottaja ilmoittaa ja päivittää rekisteröitymisjärjestelmässä minkälaista erityisosaamista palveluntuottajan moniammatillisella tiimillä on
- Erityisosaamisvaihtoehdot
 - Neuropsykiatrinen valmennus
 - Puhetta tukevat ja korvaavat menetelmät
 - Vanhempainohjausmenetelmät
 - Ei erityisosaamista

Jos palveluntuottaja valitsee "Ei erityisosaamista", erityisosaamisen tietoa ei näytetä palveluntuottajahaussa

Moniammatillisen tiimin erityisosaamisen määritelmät

Neuropsykiatrinen valmennus

- Neuropsykiatrista valmennusta toteuttaa neuropsykiatrinen valmentaja, joka suorittanut neuropsykiatrisen valmentajan koulutuksen, joka on laajuudeltaan vähintään 20 op ja täyttää Neuropsykiatriset valmentajat ry:n jäsenistölleen asettamat neuropsykiatrisen valmentajan koulutuksen laatukriteerit.

Puhetta tukevat ja korvaavat menetelmät

- Ammattihenkilöllä on yhteensä vähintään 5 opintopistettä vastaava määrä puhetta tukevien ja korvaavien menetelmien koulutusta.

Vanhempainohjausmenetelmät

- Ammattihenkilöllä on yhteensä vähintään 15 tuntia koulutusta vanhempainohjausmenetelmistä, jotka ovat tutkimusnäyttöön pohjautuvia tai ovat muuten vakiintuneita ja yleisesti hyväksytyjä
- Esimerkiksi: Ihmeelliset vuodet, Strategia -vanhempainohjausmenetelmän ohjaajakoulutus, Perhekoulu POP, Onni, Voimaperheet.

Kela|Fpa[®]

Kuntoutuksen korvaukset

LAKU-perhekuntoutuksen korvaukset

- Matkakorvaukset
 - Kela korvaa kuntoutusmatkoista aiheutuneita kustannuksia. Matkakorvausta tulee hakea 6 kuukauden kuluessa matkan tekemisestä.
- Lisätietoa kuntoutuksen aikaisista korvauksista
 - verkkopalvelussa www.kela.fi/asiointi
 - 020 692 205 tai
 - Kelan palvelupisteessä

Kela|Fpa[®]

Kuntoutusraha

Myös omainen tai läheinen voi hakea kuntoutusrahaa

Kuntoutukseen osallistuva omainen tai läheinen voi hakea kuntoutusrahaa, jos kuntoutuspäätös koskee kuntoutujan lisäksi omaista tai läheistä

- Kun omainen tai läheinen hakee kuntoutusrahaa, edellä esitetyt kuntoutusrahan hakemiseen, sen määrään ja maksamiseen liittyvät asiat koskevat myös omaista tai läheistä
- Koska Laku-kuntoutuksen käyntikerrat ja verkostotapaamiset kestävät enintään 90 min, kuntoutusraha voi tulla vain harvoin myönnettäväksi

Asiakas hakee kuntoutusrahaa

OmaKelassa hakeminen

Asiakkaalle nopein ja kätevin tapa hakea

Hakemuslomakkeella (lomake KU112)

Palveluntuottaja, **älä ohjaa** hakemaan paperilomakkeella, koska hidas tapa hakea

Suullisesti

Kelan käsittelijä täyttää asiakkaan kanssa kuntoutusraahakemuksen

Yksi hakemus riittää kuntoutuksen alussa

Hakuaika on 6 kuukautta

Lisätietoa: [Näin haet kuntoutusrahaa \(Henkilöasiakkaat-osio\)](#)

Kuntoutusrahan **yleiset myöntämisedellytykset**

Hakija

16–67-vuotias

Estynyt tekemästä työtä koko- tai osapäiväisesti kuntoutukseen osallistumisen vuoksi

- Kuntoutus **kestää vähintään 4 h matkoineen**
- Kuntoutukseen osallistuminen estää tekemästä työtä ja saamasta toimeentuloa
- Jos työaikaa on lyhennetty kuntoutuksen vuoksi, voi saada osakuntoutusrahaa

Kuntoutus järjestetään Kelan kuntoutuslaissa mainitulla perusteella

- Kuntoutuspäätös: hyvinvointialue, työterveyshuollon tai Kela

Kuntoutuksen tarkoituksena on työelämään tulo, sinne palaaminen tai työelämässä pysyminen

[Lisätietoa Kuntoutusrahasta \(Henkilöasiakkaat –osio\)](#)

Kuntoutusrahan määrä

Perustuu vuosituloon

- Vuositulo= etuusoikeuden alkamista edeltävää kalenterikuukautta edeltävät 12 kalenterikuukauden tulot
- Vuosituloon huomioidaan: palkkatulo, vakuutuspalkka, YEL- ja MYEL-työtulo, ansionmenetykskorvaukset ja tietyt etuudet

Kuntoutusrahan määrän voi arvioida laskurilla (Henkilöasiakkaat-osio)

Kuntoutusrahan määrä ja maksaminen (Henkilöasiakkaat-osio)

Kuntoutusraha turvaa toimeentuloa kuntoutuksen aikana

Kuntoutusraha maksetaan

- Omavastuuajan jälkeen (usein 1. kuntoutuspäivä)
- Kuntoutuksen osallistumisen ajalta jokaiselta arkipäivältä (= 6 arkipäivää/viikko)
- Kuntoutusjakson jälkeen, joka todennetaan osallistumistodistuksella

Kuntoutusrahasta pidätetään veroa yleensä palkkaa varten määrätyn perusverokortin prosenttien mukaan

Jos työnantaja maksaa kuntoutuksen ajalta palkkaa, kuntoutusraha maksetaan yleensä työnantajalle palkkaa vastaavalta osalta

- Työnantaja ilmoittaa kuntoutusajan palkanmaksusta Kelaan

Miten toimin, että kuntoutukseen osallistuvan asiakkaan kuntoutusraha maksetaan oikein?

Kun kuntoutus toteutuu palvelukuvauksen mukaan ja osallistumistodistus laaditaan aina ajankohtaisesti kuntoutuksen edetessä → Asiakkaan toimeentulo turvataan mahdollisimman hyvin!

Jos osallistumistodistuksessa ilmoitetut tiedot muuttuvat, anna asiakkaalle uusi osallistumistodistus!

[Laadi osallistumistodistus Kela.fi:n sivuilta löytyvän ohjeen mukaisesti.](#)

Kela|Fpa[®]

Kuntoutuskustannusten laskutus

Yleisiä laskutusohjeita

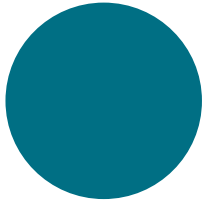
- Laskutuksen yleisiä edellytyksiä ohjaavat Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista 566/2005, sopimus ja palvelukuvaus.
- Palveluntuottaja on rekisteröitymismenettelyn yhteydessä hyväksynyt kuntoutuspalveluiden hinnat, jotka Kela on määritellyt ja sopimuksella vahvistanut. Hinnat sisältävät kaikki kuntoutuksesta ja sopimuksen mukaisesta palvelusta aiheutuvat kustannukset.
- Laskutuksessa käytetään hintaliitteen mukaisia hintalajeja sekä hintoja.

Lomakkeet

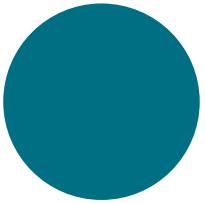
- Palveluntuottaja käyttää laskutuksessa Kelan laskutuslomakkeita (tilityslomake KU 206 ja laskulomake KU 201)
- Palveluntuottaja ei voi käyttää laskutuksessa omia lomakkeitaan.
- Lomake löytyy pdf- muodossa www.kela.fi – yhteistyökumppanit - lomakkeet
- Sähköinen laskutus on kehitteillä ja sen käyttöön otosta ilmoitetaan myöhemmin.

The image shows two screenshots of Kela forms. The left screenshot is the 'Tilityslomake' (KU 206) form, which is used for invoicing. It includes fields for the provider's name, address, and contact information, as well as a table for recording services and their costs. The right screenshot is the 'Laskulomake' (KU 201) form, which is used for invoicing. It includes fields for the provider's name, address, and contact information, and a table for recording services and their costs. Both forms are in Finnish and are available in PDF format.

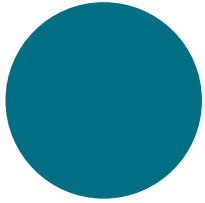
Sähköisen laskun toimittaminen

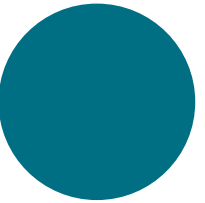
Valmistelu on käynnissä. Tavoitteena mahdollistaa sähköisen laskun toimittaminen Kelaan v. 2022 aikana.

Kelan KQ-maksujärjestelmään ei ole tulossa muutoksia tässä vaiheessa, laskut maksetaan kuten tähänkin saakka.

Palveluntuottaja toimittaa sähköisen laskun, Kelan ohjelmistorobotti purkaa verkkolaskut asiakirjoiksi ja töiksi Kelan sähköisiin työjonoihin. Verkkolaskuissa ei ole henkilötunnuksia, vaan ne on korvattu kuntoutuspäätösten päätöstunnisteilla (pseudonymisointi)

Siirtyminen tapahtuu vaiheittain, rinnalla säilyy myös mahdollisuus paperilaskutukseen.

Huomioitavaa laskutuksessa

- Kela ei suorita maksua, mikäli laskua ei ole toimitettu ja tehty laskutusohjeiden mukaisesti. Laskutusohjeiden mukaisen laskun tekeminen ja toimittaminen on palveluntuottajan vastuulla.
- Laskutusaika on 2 kk kunkin kuntoutusjakson päättymisestä
- **Kuntoutuslaskuja ei voi toimittaa sähköpostitse**
- Kuntoutuspalautteet tulee postittaa osoitteeseen ja Kela, PL 10 00056 Kela
- Laskut on tärkeä postittaa niille osoitettuun osoitteeseen. [Tarkista osoitteet: yhteystiedot kuntoutuksen palveluntuottajille.](#)
- Jos lasku postitetaan väärään osoitteeseen / toimitetaan Kelan paikallistoimistoon, se postitetaan Kelassa edelleen käsittely-yksikköön.
→ Maksaminen voi viivästyä (ei Kelasta johtuva syy)
- Palveluntuottajille: [Kuntoutustilitysten postitusosoitteet ja ohjeita laskutukseen](#)

Huomioitavaa laskutuksessa: alueelliset hinnat ja 2 hintaliitettä

- LAKU-perhekuntoutuksen hintaliite, perushinnan alueet
 - Hintaliitteen tiedot koskevat Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Satakunnan, Kanta-Hämeen, Pirkanmaan, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson, Etelä-Karjalan, Pohjois-Savon, Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueita sekä Ahvenanmaata.
- LAKU-perhekuntoutuksen hintaliite, korotetun hinnan alueet
 - Hintaliitteen tiedot koskevat Helsingin kaupunkia sekä Länsi-Uudenmaan, Vantaan ja Keravan, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin hyvinvointialueita.

Tapaamisten laskutus

- Laskuta kuvapuheluna toteutetut tapaamiset hintalajeilla, joissa on sana 'etä'.
- Laskuta asiakkaan ja/tai perheenjäsenten tapaamisesta vain yhden tapaamisen hinta, vaikka tapaamiseen osallistuisi useita perheenjäseniä.
- Laskuta ryhmätapaaminen jokaisesta tapaamiseen osallistuvasta lapsesta, nuoresta tai aikuisesta läheisestä erikseen.
- Palveluntuottaja ei voi laskuttaa ryhmätapaamisesta matkakorvauksia.

Matkakustannusten laskutus

- Kun ammattihenkilö matkustaa asiakkaan tapaamiseen, laskuta matkakustannukset erikseen toteutuneiden kilometrien mukaisesti. Lähtö- ja paluupisteinä on palveluntuottajan toimipiste tai toimipistettä lähempänä oleva muu lähtö- tai paluupiste, josta matka todellisuudessa alkaa ja johon matka todellisuudessa päättyy.
- Jos ammattihenkilö toteuttaa samana päivänä useamman asiakkaan tapaamisen, laskuta matkakustannukset asiakaskohtaisesti toteutuneiden kilometrien mukaisesti. Jos tapaamisista aiheutuu vain yhdensuuntaisia matkoja, laskuta matkakustannukset vain yhdensuuntaisista matkoista. Laskuta matkakustannukset vain Kelan asiakkaiden palvelusta.
- Hintalajit
 - Hintalaji: Kilometrikorvaus x €/km
 - Hintalaji: Kilometrikorvaus, 2 ammattihlöö y €/km
- Kun 2 ammattihenkilöä matkustaa asiakkaan tapaamiseen, kilometrikorvaus on saman suuruinen riippumatta siitä, matkustavatko he tapaamiseen samalla vai eri autolla. Poikkeuksena tästä on tilanne, jossa toinen ammattihenkilö saapuu yhteiseen asiakastapaamiseen edellisen asiakkaan luota tai kumpikin ammattihenkilö saapuu yhteiseen asiakastapaamiseen edellisten eri asiakkaiden luota.

Äkillinen sairastuminen: laskutus 1/2

- Äkillinen sairastuminen tarkoittaa tilannetta, jossa lapsi, nuori tai läheinen sairastuu äkillisesti kuntoutusta edeltävänä iltana klo 16 jälkeen tai tapaamispäivän aamuna.
- Jos tapaaminen on peruuntumassa lapsen, nuoren tai aikuisen läheisen sairastumisen takia, sovi yhdessä asiakkaan kanssa, kuinka toimitaan
 - Palveluntuottaja toteuttaa tapaamisen kuvapuheluna samana ajankohtana ja laskuttaa tapaamisen sen toteuduttua.
 - Palveluntuottaja sopii uuden ajan tapaamisen toteuttamiseksi kuvapuheluna tai kasvokkain ja laskuttaa tapaamisen sen toteuduttua.
 - Palveluntuottaja jättää tapaamisen toteuttamatta eikä laskuta tapaamisesta. Tällöin asiakkaalle myönnettyt tapaamiskerrat eivät vähene.

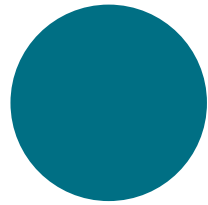
Äkillinen sairastuminen: laskutus 2/2

- Edellä mainituista vaihtoehtoista poiketen, voit laskuttaa keskeytyneen tai peruuntuneen tapaamisen, jos
 - tapaamisen yhteydessä käy ilmi, että asiakas on päihtynyt eikä kuntoutusta pystytä sen vuoksi toteuttamaan
 - asiakas sairastuu äkillisesti tapaamisen aikana.
- Jos saat tiedon tapaamisen peruuntumisesta, kun olet matkalla perheen luokse, voit laskuttaa toteutuneet matkakustannukset verohallinnon voimassa olevan kilometrikorvauksen tai julkisen kulkuvälineen lippujen hinnan mukaisesti. Laskuta matkakustannukset hintalajilla "Matkat, äkillinen sairastuminen".

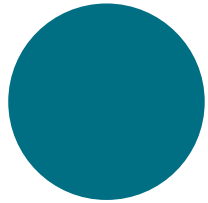
Kela|Fpa[®]

Kelan yhteystiedot

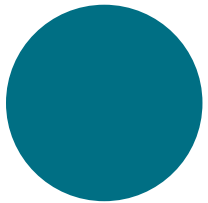
Palveluntuottajien yhteydenotot ensisijaisesti sähköpostilla

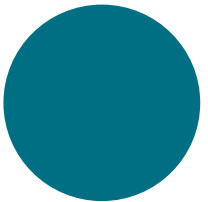
Kelan kuntoutuksen palvelukuvauksiin ja niiden tulkintaan liittyvät kysymykset: kuntoutus_palvelukuvaukset@kela.fi

Rekisteröitymiseen tai rekisteröitymisjärjestelmään vietäviin tietoihin liittyvät kysymykset kuntoutus.rekisteroityminen@kela.fi

Kuntoutuspalvelujen sopimuskauden aikaisiin muutoksiin, kuten esimerkiksi palveluntuottajan rakenteelliset muutoksiin, tilojen muutoksiin ja laskuttajan muutoksiin, sekä vakaviin tapaturmiin liittyvät ilmoitukset: kuntoutus.rekisteroityminen@kela.fi

Rekisteröitymisjärjestelmään ja tunnistautumiseen liittyvät tekniset kysymykset: kuntoutus_jarjestelmat@kela.fi

Kela|Fpa[®]

Kiitos!

Kela, kuntoutuspalvelujen ryhmä
Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö

